

Pedagogisch beleid peutergroepen

Iedereen heeft talent.
Een kans moet je krijgen.
Die geven wij.

Update 16-1-2026

Benaming (pedagogisch) professional door gehele document aangepast.

Organisatiebenaming aangepast naar SCIO (op leeswijzer na, in verband met juridische omstandigheden).

Benoeming van Rixsen-Walraven achter de vier wettelijke opvoeddoelen.

5.5.1 Verwijsindex verwijderd

Inhoud

ONZE ORGANISATIE	5
1.PEDAGOGIEK	7
1.1 Opvoeddoelen	7
1.2 Visie voorschoolse educatie.....	8
1.3 Een veilige omgeving	8
1.4 Startblokken.....	9
1.5 Werken met thema's	9
1.6 Interactie vaardigheden.....	10
1.6.1 Sensitieve responsiviteit.....	10
1.6.2 Respect voor autonomie	10
1.6.3 Structureren en positief leidinggeven	10
1.6.4 Praten en uitleggen	10
1.6.5 Ontwikkeling stimuleren	10
1.6.6 Interacties tussen kinderen begeleiden	11
1.7 Inrichting en materialen	11
1.7.1 Spelmateriaal.....	12
1.8 Ontwikkelingsgericht aanbod	13
1.8.1 Peuters	13
1.8.2 Peuter met een VVE-indicatie	13
1.8.3 De sociaal-emotionele ontwikkeling	14
1.8.4 De motorische ontwikkeling.....	14
1.8.5 De rekenontwikkeling.....	14
1.8.6 De spraaktaalontwikkeling	15
1.8.7 BoekStart	15
1.8.8 Nederlands als tweede taal	16
1.9 Omvang aanbod.....	16
2.DE GROEP ALS OEFENPLAATS	17
2.1 Stamgroepen	17
2.2 Nieuw in de groep/ Wennen	17
2.3 Vaste gezichten.....	18
2.3.1 roosteren bij afwezigheid vaste gezichten	18
2.4 Kinderparticipatie	18
2.5 Dagindeling	19
2.5.1 Eten en drinken	19
2.5.2 Excursie/ Uitstapjes.....	19
2.5.3 Vieringen en rituelen.....	19
2.6 Activiteiten buiten de stamgroep en stamgroep ruimte	20

3.VOLGEN VAN WELBEVINDEN EN ONTWIKKELING	21
3.1 Mentor	21
3.2 Observeren	21
3.2.1 VE-registratie	21
3.3 Doorgaande leerlijn	21
3.4 IKC vorming.....	22
3.4.1 Samen van start.....	22
4.OUDERBETROKKENHEID	23
4.1 Overdacht naar ouders	23
4.2 Oudergesprekken	23
4.2.1 Ouders en voorschoolse educatie	23
4.3 Oudercommissie	24
4.4 Ouderraad.....	24
5.ONDERSTEUNING EN ZORG	25
5.1 Pedagogisch coach.....	25
5.2 Pedagogisch beleidsmedewerkers.....	25
5.3 Uren inzet	25
5.4 Zorg en opvoedondersteuning	25
5.5 Meldcode Huiselijk Geweld en Kinder mishandeling	26
6.LEREN & ONTWIKKELEN.....	27
6.1 Opleidingen.....	27
6.2 Begeleiden van stagiaires en BBL'ers.....	27
6.3 Vrijwilligers	28
7.ORGANISATORISCH.....	29
7.1 Voedingsbeleid	29
7.1.1 Allergieën en diëten	29
7.1.2 Traktaties.....	29
7.2 Gebruik (digitale) media	29
7.3 Ziektebeleid	29
7.3.1 Gebruik van paracetamol	30
7.3.2 Infectieziekte	30
7.4 Drie-uursregeling	30
7.5 Ruilen van dagen en extra opvang.....	30
7.6 Ontevreden of een klacht	30

ONZE ORGANISATIE

SCIO staat voor en betekent letterlijk “kennis”. Wij hebben het doel om opvang, onderwijs en buitenschoolse activiteiten flexibel in te richten en af te stemmen op de behoeften van de kinderen. Wij zoeken hiertoe de samenwerking met diverse partners. Wij zetten onze kennis elke dag met passie in om de beste opvang te zijn, het beste onderwijs te bieden en de beste buitenschoolse activiteiten te organiseren. We nemen ‘onze’ kinderen onvoorwaardelijk voor wie ze zijn en geven ze alle kansen om hun talenten te ontdekken en te ontplooien.

Onze visie hebben wij uitgewerkt in vijf verhaallijnen; deze lopen door ons handelen, ons aanbod en onze afspraken heen. Wij verwijzen dan ook regelmatig naar deze vijf verhaallijnen.

1

Gelijke kansen voor ieder kind

In een snel veranderende wereld, waarin grote thema's als verbinden, democratie, verdraagzaamheid, media en gezond leven een belangrijke rol spelen, bereiden wij kinderen voor op de maatschappij waarvan zij deel uitmaken. We hebben hoge verwachtingen van kinderen en stimuleren kanselijkheid door ieder kind gericht te laten leren met een betekenisvol, samenhangend en gevarieerd aanbod binnen en buiten het kindcentrum. Dit aanbod is gericht op de ontwikkeling van kennis, vaardigheden en gedrag.

2

Het kindcentrum als hart van de gemeenschap

De maatschappij individualiseert en daarom vinden wij het belangrijk om te werken aan verbinding en gemeenschapsgevoel. Onze kindcentra vormen het hart van de wijk, door betrokken te zijn bij en gastvrijheid te bieden aan lokale initiatieven. Wij regisseren deze verbinding door met partners samen te werken en een gericht en relevant aanbod te ontwikkelen. We creëren synergie tussen de behoefte van het gezin en het aanbod van de partijen.

3

Professionele medewerkers

In een continu veranderende arbeidsmarkt willen wij een aantrekkelijke werkgever en opleider zijn. We hebben hoge verwachtingen van onze medewerkers en bieden hen volop kansen om zich te ontwikkelen. We verbinden ons actief met relevante opleidingsinstituten en ontwikkelen samen met hen een eigen aanbod dat we aanbieden in de SCIO Academie.

4 Maximale betrokkenheid

Wij vinden het belangrijk dat kinderen, ouders en medewerkers ervaren dat zij betrokken worden bij en inspraak hebben in ontwikkelingen binnen de organisatie. Daarom beleggen we inspraak en besluitvorming zo dicht mogelijk bij de direct betrokkenen. We geven iedereen de mogelijkheid een bijdrage te leveren aan het behalen van onze gezamenlijk bepaalde organisatiedoelstellingen.

* Maatschappelijke kinderopvang

** Openbaar onderwijs

5 Maatschappelijke organisatie met lef

Wij zijn een gezonde West-Friese maatschappelijke organisatie die investeert in kwaliteit en toegankelijkheid voor alle kinderen. Wij hebben het lef om oude patronen te doorbreken en nieuwe mogelijkheden te zoeken. Wij lopen voorop in verregaande integratie tussen opvang en onderwijs. Wij staan voor de waarden van maatschappelijke kinderopvang* en openbaar onderwijs**. In West-Friesland zijn wij een vanzelfsprekende gesprekspartner voor gemeenten en een vertrouwde partner in opvoeding voor ouders, verzorgers en professionals. Wij hebben oog voor maatschappelijke vraagstukken, denken in kansen en hebben onze blik gericht op de toekomst.

In dit pedagogisch beleidsplan beschrijven wij onze pedagogische visie en werkwijze. De concrete uitwerking van het pedagogisch beleid is per locatie gedaan in het pedagogisch werkplan van de locatie.

Leeswijzer:

In dit document gebruiken we wanneer we verwijzen naar onze organisatie SKWF aangezien dit de houder is van de kinderopvanglocaties zoals geregistreerd in het LRK.

Als we het hebben over een kind in de 'hij' of 'zij' vorm, bedoelen we elk kind. Als we schrijven over 'ouders', bedoelen we alle vormen van gezinnen en ouderschap.

In de tekst zullen wij regelmatig verwijzen naar het pedagogisch werkplan van de locatie en andere beleidsstukken met meer gedetailleerde informatie, deze beleidsstukken zijn op te vragen bij de pedagogisch professionals van de locatie.

1. PEDAGOGIEK

Wij hebben oog voor onze kinderen, omarmen ze en zien er persoonlijke op toe dat ze tot hun recht komen. We bieden ze alle kansen om tot bloei te komen en zich te ontwikkelen op een manier die past bij hun unieke persoonlijkheid.

Zoals omschreven in onze eerste verhaallijn bereiden wij kinderen voor op de maatschappij waarvan zij deel uitmaken. Voor de allerjongste kinderen betekent dit voornamelijk dat wij een veilige omgeving bieden waar kinderen veilig zichzelf, anderen en de wereld ontdekken. Wij bieden verantwoorde kinderopvang en geven invulling aan de wettelijke opvoeddoelen (Marianne Riksen-Walraven).

1.1 Opvoeddoelen

Wij houden rekening met de ontwikkelingsfase waarin ieder kind zich bevindt in ons aanbod. Hierin vertalen wij de wettelijke opvoeddoelen (Riksen-Walraven) naar onze visie. De wettelijke opvoeddoelen zijn:

- Het bieden van emotionele veiligheid aan kinderen in een veilige en gezonde omgeving
- Het bevorderen van de persoonlijke competentie
- Het bevorderen van de sociale competentie
- Het overdragen van de algemeen aanvaarde normen en waarden.

Bij SCIO staat de ontwikkeling van het kind centraal, wij zijn een plek waar ieder kind op zijn eigen unieke manier kan leren, kan groeien. Emotionele veiligheid zien wij als de basis van al ons handelen. Zodra een kind zich veilig voelt, zelfvertrouwen heeft en nieuwsgierig is gaat het kind op onderzoek uit. Het is de basis voor de ontwikkeling.

Door middel van spel stimuleren wij de kinderen om zich breed te ontwikkelen. Wij stimuleren de motorische vaardigheden, cognitieve vaardigheden, taalvaardigheden en creatieve vaardigheden. Wij zien de (persoons)ontwikkeling als geheel. Betekenisvolle leermomenten stimuleren meerdere ontwikkelgebieden tegelijkertijd. We hebben dan ook geen specifieke momenten om met een bepaald deel van de ontwikkeling aan de slag te gaan. Hoe wij hier verder invulling aan geven beschrijven wij onder 1.3 Startblokken.

Tijdens de dagopvang zijn kinderen in contact met andere kinderen en volwassenen. Wij begeleiden kinderen in hun interacties en bieden een omgeving waarin kinderen spelenderwijs sociale vaardigheden kunnen ontwikkelen. Ook hierin maken we een bewuste afweging tussen het zelf laten oplossen van bijvoorbeeld een conflict of het kind hierbij te ondersteunen. Hierin hebben wij zoals beschreven in onze eerste verhaallijn hoge verwachtingen van kinderen en stimuleren hierbij eveneens de zelfstandigheid en zelfredzaamheid.

Om zichzelf te kunnen redden in een snel veranderende maatschappij, bereiden wij kinderen voor door hen kennis te laten maken met de algemeen aanvaarde normen en waarden. In onze regels en afspraken die wij hanteren op de groepen komen de normen als

gelijkwaardigheid, rechtvaardigheid, eerlijkheid en respect volop aan de orde. Niet in een lesje normen en waarden, maar in de voorbeeldrol die wij, de pedagogisch professionals, aannemen en deze waarden uitdragen naar anderen om ons heen. We luisteren naar elkaar, delen met elkaar en erkennen en bewonderen dat wij verschillend zijn.

Om bovenstaande tekst meer beeldend te maken, hebben wij [onze pedagogische visie verfilmd](#).

Bovenstaande uitgangspunten zijn verweven in onze werkwijze. Om deze reden zullen de opvoeddoelen bij diverse onderwerpen beschreven worden.

1.2 Visie voorschoolse educatie

Kinderen met een (risico op) een ontwikkelingsachterstand hebben extra kansen nodig om zich te ontwikkelen. Ieder kind heeft talent, een kans moeten zij krijgen en die geven wij. Wij hebben hoge verwachtingen van kinderen en stimuleren kansengelijkheid door ieder kind gericht te laten leren middels een betekenisvol, samenhangend en gevarieerd aanbod. Wij richten op de ontwikkeling van kennis, vaardigheden en gedrag.

Kinderen zijn van nature gericht op het ontdekken en ontwikkelen. Ieder kind ontwikkelt zich in zijn/haar eigen tempo. Wij stimuleren de brede ontwikkeling van kinderen middels betekenisvolle spelactiviteiten en de bemiddelende rol van de volwassene. Om grip te krijgen op de wereld bieden wij thema's aan uit de echte wereld. Daarbij bieden wij echte materialen aan waar kinderen mee kunnen (na)spelen.

1.3 Een veilige omgeving

Op de peutergroep is de relatie tussen de pedagogisch professional en het kind de basis. Hierdoor voelen kinderen zich veilig en kunnen zij zich openstellen voor nieuwe leerervaringen. We stimuleren actief een veilige relatie met alle kinderen gebaseerd op wederzijds vertrouwen en openheid.

Passend bij het creëren van een veilige omgeving werken wij met een minimale aanwezigheid voor de kinderen van twee dagdelen per week. Kinderen komen twee of vier dagdelen per week. In het basisrooster is vastgelegd welke dagen de vaste pedagogisch professionals ingeroosterd worden zodat er zo min mogelijk wisselingen zijn. Zie het hoofdstuk "vaste gezichten" voor meer informatie.

Hierdoor krijgen de professionals en kinderen de kans om elkaar goed te leren kennen. Voorspelbaarheid is een belangrijke voorwaarde voor een veilig gevoel.

Ook de fysieke omgeving moet veilig zijn. Wij beschrijven de risico's en onze maatregelen in het veiligheids- en gezondheidsplan van de locatie. Hierin is het uitgangspunt dat grote risico's worden voorkomen en dat kinderen leren omgaan met kleine risico's.

1.4 Startblokken

SCIO kiest voor de VVE erkende methode 'Startblokken van Basisontwikkeling' als basis voor het werken op alle peutergroepen. Startblokken past goed bij onze strategische doelen, waarin we bewust kinderen helpen om grip te krijgen op hun dagelijkse leefwereld. We stimuleren de kinderen in hun ontwikkeling vanuit de principes van het ontwikkelingsgericht leren, waarbij spel het belangrijkste instrument is.

De methode Startblokken geeft ons richtlijnen in het dagelijks werken met 'onze' kinderen:

- Het versterken van de basiskennmerken die nodig zijn om te leren: zelfvertrouwen hebben, nieuwsgierig zijn en 'emotioneel vrij zijn' (durven laten zien hoe je je voelt: bijv. bang voor iets zijn, of heel blij zijn); de emotionele ontwikkeling.
- Het stimuleren van de ontwikkeling op het gebied van communiceren en taal, samenspelen en samen werken, actief zijn en initiatieven nemen, onderzoeken, redeneren, probleemoplossend vermogen en creativiteit;
- Het aanleren van specifieke kennis en vaardigheden: motorische vaardigheden, waarnemen en ordenen; beginnende rekenvaardigheid, woorden en begrippen en sociale vaardigheden.

Startblokken werkt aan de hand van betekenisvolle (spel)activiteiten: alles waarbij je volgens een bepaalde orde iets doet en wat de ontwikkeling van kinderen stimuleert. Ook de dagelijkse activiteiten zoals het verschonen van de luier of het ondersteunen bij het toiletbezoek zijn momenten waarop je aandacht hebt voor het kind. We stimuleren kinderen in de zelfstandigheid en laten hen zo veel mogelijk zelf doen. Ook tijdens het samen boodschappen uitpakken leren kinderen spelenderwijs: ordenen, stapelen, hoe zwaar iets is, elkaar helpen, nieuwe woorden gebruiken. Dit zijn allemaal betekenisvolle activiteiten! We zijn ons bewust van de waarde van al deze dagelijkse momenten en gebruiken deze door kinderen hierbij te betrekken.

1.5 Werken met thema's

Het is onze visie dat kinderen vooral leren als er een verbinding is tussen alle activiteiten. Werken vanuit een thema biedt zo'n verbinding. We kiezen altijd een thema dat direct te maken heeft met de wereld waarin de kinderen dagelijks leven en waarmee veel te spelen en leren valt! Bijvoorbeeld: wij gaan naar de supermarkt. Een gebeurtenis die bij het dagelijks leven hoort, die betekenis voor hen heeft en waarbij je veel spelactiviteiten kunt bedenken. Een belangrijk onderdeel daarin is het bevorderen van rollenspel.

Minimaal vijf keer per jaar kiest iedere opvanggroep een thema dat aanspreekt bij de belevingswereld van de kinderen. We bouwen samen met de kinderen en de ouders dit thema op. We bieden activiteiten aan die aansluiten op het thema. Bij de keuze van de activiteiten kijken we altijd naar de interesse van het kind en het stimuleren van de ontwikkeling: hoe kunnen we dit kind begeleiden om het volgende stapje in de ontwikkeling te maken? Binnen het thema worden diverse activiteiten aangeboden. Hierbij werken we met lees- schrijfactiviteiten, gespreks- en kringactiviteiten, constructieve activiteiten, spelactiviteiten en reken- en wiskunde activiteiten.

1.6 Interactie vaardigheden

De kwaliteit van de interactie tussen pedagogisch professional en kinderen bepaalt voor een groot deel de pedagogische kwaliteit van het kindercentrum. Hoe beter de interactie tussen pedagogisch professionals en kinderen, hoe beter het welbevinden en de ontwikkeling van kinderen. Met name is dit voor de jongste kinderen belangrijk, zij hebben de steun en begeleiding van de pedagogisch professionals nodig.

De kwaliteit van de interactie is op te delen in zes categorieën; sensitieve responsiviteit, respect voor autonomie, structureren en positief leidinggeven, praten en uitleggen, ontwikkeling stimuleren en interacties tussen kinderen begeleiden.

1.6.1 Sensitieve responsiviteit

Kinderen hebben fysieke als emotionele veiligheid nodig om zich te kunnen ontwikkelen. De sensitieve responsiviteit draagt bij aan het gevoel van veiligheid. Sensitiviteit is het gevoelig zijn voor de signalen van kinderen, deze herkennen en goed weten te interpreteren. En de responsiviteit is het adequaat reageren op die signalen. Door het reageren op de signalen van het kind, voelt het kind zich gezien, gehoord en begrepen. Dit draagt bij aan band tussen pedagogisch professional en kind.

1.6.2 Respect voor autonomie

Het respect hebben voor wie het kind is, zijn eigenheid en de wil van het kind. Zoals wij beschrijven in onze missie nemen wij onze kinderen onvoorwaardelijk voor wie ze zijn en bieden wij ze kansen om zich te ontwikkelen passend bij hun unieke persoonlijkheid. Dit draagt bij aan de ontwikkeling van kinderen tot autonome volwassenen; zelfstandig, verstandige mensen die consequenties van het eigen gedrag overzien en zich verantwoordelijk voelen voor de eigen daden.

1.6.3 Structureren en positief leidinggeven

Het aanbieden van structuur draagt bij aan het bieden van veiligheid en voorspelbaarheid. Het draagt bij aan dat kinderen de situatie kunnen overzien en weten binnen welke kaders kinderen kunnen exploreren. De pedagogisch professionals geven positief richting aan het gedrag van kinderen door het bieden van kaders en verwachtingen.

1.6.4 Praten en uitleggen

Bij praten en uitleggen gaat het niet alleen om de taal, maar ook om de communicatie en de gespreksvaardigheden. Kinderen leren taal in interactie met de pedagogisch professional. Zij ontwikkelen klanken, krijgen nieuwe woordenschat en leren de grammatica. Ook de gespreksvaardigheden, non-verbale communicatie en de denkontwikkeling worden gestimuleerd. Bij zowel praten als uitleggen is het van belang om aan te sluiten bij de taalontwikkeling van het kind en het bieden van een taalrijke omgeving.

1.6.5 Ontwikkeling stimuleren

Ontwikkeling stimuleren gebeurt in samenwerking met het kind; aansluiten bij waar op dat moment de aandacht van het kind naar uitgaat en in de zone van naaste ontwikkeling. De pedagogisch professionals gebruiken hiervoor de didactische vaardigheden vanuit Startblokken. Zij plannen activiteiten met behulp van de vijf impulsen; oriënteren,

structureren en verdiepen, verbreden, toevoegen en reflecteren en begeleiden de (spel)activiteiten middels de 3V's (verkennen, verbinden en verrijken) en 9 rollen van spelbegeleiding.

De pedagogisch professionals beginnen met het oriënteren of verkennen. Zij observeren de spelinhouden en betekenissen van kinderen. Daarnaast kijken zij naar wat kinderen al kennen en kunnen om zo aan te kunnen sluiten in de zone van naaste ontwikkeling. Tijdens het verbinden spelen de pedagogisch professionals mee, maken contact en verbinding met de kinderen zonder hen te storen in het spel. Om vervolgens door middel van de 9 rollen het spel te verrijken. Dit kan op verschillende manieren. Bijvoorbeeld door (nieuw) materiaal of spelideeën toe te voegen.

1.6.6 Interacties tussen kinderen begeleiden

De groep kun je zien als een minisamenleving waarin kinderen leren samen te zijn. Kinderen komen in aanraking met andere kinderen met verschillende achtergronden. Ze leren hoe ze een plek in een groep kunnen krijgen, proberen verschillende rollen uit, doen sociale vaardigheden op, maken ruzie en sluiten vriendschappen. Een groepsproces vraagt om een goede begeleiding van de pedagogisch professional, afgestemd op de behoefte van de kinderen.

Deze interactievaardigheden zijn de basis van de werkzaamheden van de pedagogisch professionals. Deze worden eveneens door de pedagogisch coaches als uitgangspunt gebruikt voor de jaarlijkse coaching. Hierover leest u meer onder hoofdstuk 5.1.

1.7 Inrichting en materialen

De pedagogische waarde van de inrichting is groot: vanuit kennis en ervaring weten we dat een goed ingerichte ruimte grote invloed heeft op het (spel)gedrag en de ontwikkeling van kinderen en de mate waarin zelfstandigheid en zelfredzaamheid bevorderd wordt.

Een rijke speelleeromgeving sluit aan op de interesse en leefwereld van kinderen en biedt de mogelijkheid om op ontdekking te gaan, gevarieerde ervaringen op te doen en in aanraking te komen met nieuwe kennis en ideeën.

Bij de inrichting gaan we uit van de verschillende functies die de ruimte heeft. We streven naar een plek waar de kinderen (en volwassenen) elkaar kunnen ontmoeten, een plek waar kinderen zich even rustig terug kunnen trekken. Er is een plek waar van alles te ontdekken valt en ook is er (buiten) ruimte waar je goed kunt bewegen zonder dat anderen daar last van hebben.

Jonge kinderen komen het beste tot spel in groepjes van 3, hooguit 4 kinderen. Door de indeling van de ruimte in (kleine) hoeken, bevorderen we het onderlinge contact van de kinderen. Wij gebruiken diverse spelmaterialen om de ontwikkeling van kinderen te stimuleren in de verschillende hoeken. De themahoek wordt samen met de kinderen ingericht en onder andere gevuld met echte materialen (zoals pannen en ander kookgerei) waar kinderen mee mogen spelen.

De buitenruimte is een uitdagende ruimte die uitnodigt tot avontuurlijk en fantasierijk spel. Elke leeftijd vraagt om een eigen inrichting van de buitenruimte. Voor de jongsten is er aandacht voor veilig ontdekken en verkennen van de eigen grenzen. De oudere kinderen hebben meer uitdaging nodig. De buitenruimte is zo ingericht, dat de omgeving veel verschillende vormen van spel uitlokt. Niet alleen fietsen, maar ook klimmen, bouwen, verstoppertje, onderzoeken en rollenspel. We vinden natuur belangrijk voor kinderen, net zoals veel en goed bewegen. We spelen iedere dag buiten, tenzij het weer het echt niet toelaat. Buiten stimuleren we kinderen om te bewegen, te onderzoeken en te ontdekken. We vragen de ouders om hiermee rekening te houden, door hun kind speelkleden aan te doen of mee te geven. Zelf hebben we een aantal overalls, waarin de kinderen lekker vies mogen worden.

1.7.1 Spelmateriaal

Kinderen leren door te spelen. Voor iedere ontwikkelingsfase is er spel materiaal aanwezig op de groep. Zo is er voor kinderen materiaal waarmee kan worden gemanipuleerd, materiaal voor rolgebonden handelingen en materiaal voor rollenspellen. Hierbij hanteren wij de voorkeur voor kwaliteit boven kwantiteit. Pedagogisch professionals bepalen welke materialen aangeboden worden en rouleren materialen om de spelbetrokkenheid van kinderen te stimuleren.

Ten alle tijden zijn er (prenten)boeken aanwezig die kinderen zelfstandig kunnen lezen en bekijken. Er zijn materialen aanwezig om mee te construeren, bijvoorbeeld (houten) blokken en/of duplo aangevuld met spel materiaal voor dramaspel binnen de constructie activiteit zoals poppetjes, auto's en dieren. Materiaal voor creatieve activiteiten is aanwezig zoals verf, kleurpotloden, papier, lijm etc. En materialen voor rollenspel zoals een huishoek met verkleedkleden en/of met poppen, poppenbed, kleding, luiers, flesjes.

Daarnaast hanteren wij voor het spel materiaal dat wij zo veel mogelijk echte spullen aanbieden aan kinderen om mee te spelen. Op deze manier ervaren zij diverse materialen zoals metaal, hout, steen en de bijbehorende kenmerken (gewicht, temperatuur van de materialen).

1.8 Ontwikkelingsgericht aanbod

Zoals we beschrijven in onze eerste verhaallijn hebben wij hoge verwachtingen van kinderen en stimuleren kanselijkheid door ieder kind gericht te laten leren met een betekenisvol, samenhangend en gevarieerd aanbod. Om het aanbod betekenisvol te laten zijn, moet het aanbod zijn afgestemd op de ontwikkelbehoefte van de kinderen. Wij kijken kritisch naar ons aanbod en naar de behoefte van het individuele kind.

1.8.1 Peuters

Peuters zijn evenals dreumesen, gericht op het ontdekken van de 'echte' wereld en alles wat daarbij hoort. Door het aanbod van betekenisvolle activiteiten krijgt de peuter steeds meer begrip voor de eigen beleveniswereld en de wereld om zich heen. De ontwikkeling van een peuter bestaat uit het groeiende taalvermogen, het inzicht krijgen in afbeeldingen, getallen, symbolen en leren steeds beter om te gaan met veranderingen of onverwachte gebeurtenissen. Ze leren steeds beter zelf activiteiten te plannen en overzien. De pedagogisch professionals ondersteunen en stimuleren de brede ontwikkeling van kinderen door middel van het aanbieden van (spel)activiteiten. De spelontwikkeling is verbonden met de ontwikkeling van de spraak- taal, beginnende rekenvaardigheid, motorische - en emotionele ontwikkeling.

1.8.2 Peuter met een VVE-indicatie

Een VVE-indicatie wordt door het consultatiebureau afgegeven voor verschillende redenen. Deze zijn onderverdeeld in drie codes:

1. Opleiding hoofddouder minder dan 2 jaar vmbo-t
2. (Risico op) een taal- spraakachterstand
3. (Risico op) sociaal-emotionele, psychomotorische en cognitieve ontwikkelachterstand

Boven op het reguliere aanbod wordt er afhankelijk van de aangegeven code en de observaties van de beroepskrachten VE het vervolgaanbod vastgesteld. Beroepskrachten VE registreren de observaties in het kindvolgsysteem van Konnect en exporteren de observaties van alle ontwikkelgebieden naar een Excel overzicht. Dit overzicht gebruiken de professionals voor het bepalen van de groepsdoelen die tijdens het thema centraal staan voor alle kinderen.

Voor kinderen met een VVE indicatie wordt naast het groepsaanbod een individueel doel door de mentor in overleg met collega's bepaald. Deze wordt uitgewerkt in het formulier VE registratie in het kindvolgsysteem. Hierin wordt beschreven aan welk doel wordt gewerkt, op welke wijze binnen het thema aanbod gerealiseerd wordt en een registratie van het aanbod en ontwikkeling gedurende het thema.

Als het thema afgerond wordt, evalueren de pedagogisch professionals het aanbod en wordt er nagedacht over het vervolgaanbod voor de komende periode.

Indien een doel behaald wordt gedurende het thema, bepalen de pedagogisch professionals een nieuw doel in hetzelfde formulier VE registratie.

Wij werken onder andere aan ontwikkelingsdoelen op het gebied van de sociaal-emotionele ontwikkeling, de motorische ontwikkeling, de rekenontwikkeling en de spraaktaalontwikkeling.

1.8.3 De sociaal-emotionele ontwikkeling

Het ontwikkelen van sociaal-emotionele vaardigheden is in het belang voor diverse sociale competenties. Denk hierbij aan de zelfredzaamheid, weerbaarheid, omgaan met anderen en omgaan met de eigen emoties. In relatie met anderen bouwen wij ons zelfbeeld en zelfvertrouwen op. Een goede sociaal-emotionele ontwikkeling is dus van belang. De beroepskrachten VE stimuleren deze ontwikkeling door het goede voorbeeld voor te leven en aan te sluiten bij de ontwikkelbehoeften van de kinderen. Indien kinderen een conflict hebben, zorgen de beroepskrachten VE dat kinderen het zelf leren op te lossen en niet direct zelf in te grijpen.

Verder zorgt de indeling van de groep in hoeken ervoor dat kinderen gestimuleerd worden in kleine groepen naast elkaar en samen met elkaar te spelen. We geven de kinderen aandacht bij binnenkomst en heten elk kind welkom. Op de groep gaan we vriendelijk met elkaar om en we helpen elkaar. We leren de kinderen om grenzen aan te geven (“Nee, stop hou op.”) en elkaars grenzen te respecteren door te stoppen als iemand stop zegt. We respecteren de grenzen van de kinderen door naar ze te luisteren en zoveel mogelijk hun keuze respecteren. De groep biedt een veilige oefenruimte om sociale vaardigheden te leren en te oefenen.

1.8.4 De motorische ontwikkeling

De motoriek is van essentieel belang voor de ontwikkeling van jonge kinderen. Al bewegende ontdekt het kind de wereld om zich heen, zichzelf en anderen. Daarnaast zorgt het bewegen voor de aanleg van verbindingen in de hersenen, die van invloed zijn op de (cognitieve) ontwikkeling. Kinderen hebben een natuurlijke bewegingsdrang. Binnen ons aanbod zorgen wij voor voldoende variatie door het aanbieden van;

- Bewegen met verschillende materialen voor zowel grove als fijne motoriek
- Dansen
- Teken- en schrijfmotoriek om de fijne motoriek te stimuleren

Naast de hersenontwikkeling zorgt een goede motoriek voor zelfstandigheid. Als kinderen daarnaast bewegingen onder de knie krijgen, worden zij zelfstandiger. Dit wordt ook gestimuleerd door de beroepskrachten VE. We geven ze handvaten en de gelegenheid om te oefenen met zelf hun jas en schoenen aan of uit te trekken.

1.8.5 De rekenontwikkeling

Kinderen leren de denk- en rekenontwikkeling in spontane leerprocessen thuis en op de opvang. Dit is de beginnende gecijferdheid. Kinderen leren tellen, aantallen en hoeveelheden onderscheiden. We stimuleren kinderen op de volgende onderdelen:

- Kenmerken aan de hand van zintuiglijke ervaringen. Groot-klein, zuur-zoet, glad-ruw, licht-zwaar
- Overeenkomsten en verschillen waarnemen, waardoor het relevante kenmerken leert kennen
- Classificeren; verzamelen van dingen op grond van bepaalde kenmerken. Ordenen op bijvoorbeeld kleur, materiaal etc.
- Seriëren; opvolgorde zetten op grond van een of meerdere kenmerken. Van licht naar zwaar van weinig naar meer
- Relaties leggen tussen dingen die een volgorde hebben; oorzaak-gevolg
- Representeren; afstand nemen van het hier en nu. Denken aan dingen die nu niet aanwezig zijn.

Vaardigheden die kinderen leren zijn onder andere tellen, groeperen, ordenen en tellend rekenen.

1.8.6 De spraaktaalontwikkeling

Alles wat we doen heeft te maken met taalstimulering. Door met elkaar te communiceren leren kinderen zowel non-verbaal als verbaal taal. Hiervoor zetten wij (spel)activiteiten in waarbij wij veel taal toevoegen; we zingen liedjes, lezen boeken, we praten met kinderen over dagelijkse zaken. In het spel benoemen wij wat kinderen doen, welke materialen zij gebruiken en hoe dit eventueel voelt. Door een directe verbinding te maken tussen taal en wat kinderen doen, leren kinderen in samenhang taal. Bij elk thema worden thema specifieke woorden aangeboden.

Onder de spraaktaalontwikkeling stimuleren wij de:

- Woordenschat
- Gespreksvaardigheden
- Beginnende geletterdheid (weten wat de functie is van geschreven taal)

Middelen die wij gebruiken bij de stimulering van de spraaktaalontwikkeling zijn onder andere het aanbieden van visuele ondersteuning zoals praatplaten en boeken. Daarnaast zorgen wij dat onze non-verbale uitdrukking in overeenstemming is met onze verbale boodschap. Voorop staat dat wij de taalontwikkeling stimuleren in spel vorm en dat kinderen leren dat taal gebruiken plezierig is!

1.8.7 BoekStart

Op enkele locaties werken wij met [BoekStart](#). BoekStart is een samenwerking tussen de kinderopvang en de bibliotheek om het voorlezen te stimuleren. Kinderen krijgen een gratis abonnement bij de bibliotheek en wij zorgen voor een aantrekkelijk leesklimaat voor alle kinderen op de groep. De pedagogisch professionals zijn getraind in het interactief voorlezen en zorgen samen met de bibliotheek voor aantrekkelijke collectie van boeken, beschikbaar voor de kinderen op de peutergroep.

1.8.8 Nederlands als tweede taal

Voor enkele peuters geldt dat zij nog niet eerder, of nauwelijks, in aanraking zijn geweest met de Nederlandse taal. Thuis wordt er een andere taal of talen gesproken en op de peutergroep komen kinderen voor het eerst in aanraking met de Nederlandse taal. Ook voor deze peuters geldt dat zij zich emotioneel veilig moeten voelen voordat zij zich kunnen ontwikkelen in de Nederlandse taal. Voor het gevoel van veiligheid en voorspelbaarheid kunnen pedagogisch professionals enkele veelgebruikte woorden in de moedertaal opzoeken en tijdelijk gebruiken naast het Nederlandse woord. Bijvoorbeeld de woorden toilet/wc, eten, (buiten) spelen. Daarnaast maken de pedagogisch professionals gebruik van ondersteunende materialen zoals pictogrammen, natuurlijke verwijzers of (hand)gebaren.

1.9 Omvang aanbod

Alle uren (4 uur per dag) bieden wij voorschoolse educatie aan. Het aantal uren komt op het volgende neer:

4 uur per dag x 4 dagen per week = 16 uur
40 weken per jaar open (x 16 uur per week) = 640 uur per jaar
640 x 1,5 (jaar) = 960 uur

Hiermee voldoen wij aan de criteria van 960 uur VVE aanbod voor kinderen tussen 2,5 en 4 jaar.

2.DE GROEP ALS OEFENPLAATS

De groep is voor de kinderen een belangrijke oefenplaats, waar ze kennis maken met waarden en normen over hoe we met elkaar om willen gaan. Passend bij onze tweede verhaallijn 'Het kindcentrum als hart van de gemeenschap' stimuleren we de kinderen om elkaar te helpen, om rekening te houden met elkaar. In de groep werken we aan verbinding en aan een gemeenschapsgevoel.

Een stabiele groep heeft een zichtbaar en onzichtbaar net van gewoontes en rituelen waaruit blijkt dat ze bij elkaar horen! Vaste gezichten zijn daarin erg belangrijk, maar de realiteit leert dat wisseling van mensen voor kan komen. Daarom bewerkstelligen we vertrouwde en stabiele niet alleen door vaste personen, maar richten we ons ook op de vele zichtbare en onzichtbare vormen die hiervoor zorgen: een vaste dagindeling, foto's aan de muur, invalsters die welkom geheten en goed ingespraakt worden. Vanuit de veiligheid van de stamgroep wordt het kind de mogelijkheid en de vrijheid geboden om de omgeving te verkennen.

2.1 Stamgroepen

Kinderen worden in een stamgroep geplaatst. In de stamgroep komen kinderen van 2 tot 4 jaar en worden zij begeleid door vaste pedagogisch medewerkers. Uitgangspunt is dat de stamgroep de vaste uitvalsbasis is waar kinderen elkaar en de vaste pedagogisch professionals goed kennen. In het pedagogisch werkplan staat per locatie de groepssamenstelling beschreven.

Wanneer kinderen tijdelijk in twee verschillende stamgroepen geplaatst worden, geven ouders hier altijd vooraf (digitaal) schriftelijk hun toestemming voor en wordt met ouders besproken hoe de communicatie tussen de twee groepen en de ouders zal gaan verlopen.

2.2 Nieuw in de groep/ Wennen

Voor kinderen die voor de eerste keer naar de groep komen, is het van belang dat zij de mogelijkheid hebben om aan de nieuwe situatie te wennen. Kinderen (en ook hun ouders) bieden wij de gelegenheid om te komen wennen. In het kennismakingsgesprek maken we samen met de ouders afspraken voor het wennen. We hanteren hierbij een opbouwend schema van ongeveer 5 wendagen, maar zullen tijdens het wennen kijken naar de behoeften van kind en ouders. De wendagen vallen binnen het contract.

Tijdens de kennismaking en gedurende de wenperiode zal de mentor vragen stellen over de thuissituatie, de persoonlijkheid van het kind en de (eventuele) specifieke behoeften. Ook bespreken we de visie op opvoeding van de ouders en de manier waarop zij gewend zijn om met hun kind om te gaan. Deze eerste periode draait om het uitwisselen van informatie, om elkaar te leren kennen en daarmee het kind te leren kennen. Zodat we weten wat het kind van ons nodig heeft. Informatie wordt vastgelegd in de kindnotities van Konnect (digitaal communicatiesysteem).

2.3 Vaste gezichten

Voor jonge kinderen is het belangrijk dat zij niet te veel wisselende gezichten zien op hun stamgroep. Wij koppelen om deze reden een beperkt aantal vaste gezichten per kind. De hoeveelheid is afhankelijk van de leeftijd van het kind en het aantal professionals die dagelijks aanwezig zijn op de groep, dit staat in onderstaande tabel beschreven.

AANTAL PM-ERS OP DE GROEP	1 – 2	3	4
KINDEREN VAN 1-4 JAAR	3	4	4

2.3.1 roosteren bij afwezigheid vaste gezichten

Om de emotionele veiligheid voor de kinderen maximaal te borgen, is er minimaal 1 vaste pedagogisch professional werkzaam op de groep zodat er een bekende pedagogisch professional aanwezig is die er zorg voor draagt dat de inval-collega goed op de hoogte is van de bijzonderheden en afspraken van de groep. Er kan geschoven worden met professionals tussen de groepen op één locatie, zodat de inval altijd naast een vast gezicht werkt. Zo is er voor ouders en kind altijd een bekend gezicht aanwezig.

Als een vast gezicht ziek is of verlof heeft mogen we tijdelijk afwijken van bovenstaande tabel. Dit mag alleen als er geen ander vast gezicht beschikbaar is en er geen sprake is van vier vaste gezichten. Indien de vaste pedagogisch professional langer dan vier weken ziek of afwezig is, wordt er een nieuw vast gezicht aan het kind toegewezen.

Indien wij afwijken van het vaste gezichten criterium zorgen wij ervoor dat de emotionele veiligheid gewaarborgd blijft. Wij richten ons hierbij op het goed inpraten van de invallers en het hanteren van het dagritme, de regels en structuur van de groep. Daarbij houden onze pedagogisch professionals de kinderen op het gebied van welbevinden extra in de gaten.

2.4 Kinderparticipatie

Vanuit onze vierde verhaallijn 'Maximale betrokkenheid' hebben wij kinderparticipatie hoog in het vaandel staan. Volgens de Rechten van Kind hebben alle kinderen het recht om te participeren en mee te praten over zaken wat betrekking heeft op hun leven, ook binnen de kinderopvang en peutergroep. Voor ons is dit kinderparticipatie; we laten kinderen niet alleen meedenken en meepraten, maar ook meedoen. We brengen kinderparticipatie bij de 2-4 jarigen in de praktijk door steeds actief te luisteren en kijken naar kinderen en respect te tonen voor hun inbreng. We betrekken de kinderen onder andere bij het inrichten en opruimen van de ruimte bij een nieuw thema, luisteren naar de inbreng van de spelverhalen en grijpen deze kans aan om het thema betekenisvol in te vullen. Ook bij de dagelijkse activiteiten hebben kinderen een belangrijke rol, ze mogen helpen bij het dekken van de tafel, het opbergen van de boodschappen en hebben een keus in wat zij willen doen. Als kinderen merken dat er rekening met hen gehouden wordt is dat goed voor hun

ontwikkeling van een positief zelfbeeld, kwaliteit van de interactie tussen kinderen en zorgt voor een hoger welbevinden. En dit zijn belangrijke voorwaarden voor een positief groepsklimaat en de brede ontwikkeling van kinderen.

2.5 Dagindeling

Kinderen hechten zich aan vaste dagelijkse structuren. Het is daarom belangrijk dat er een vast ritme, vaste regels en herkenbare rituelen zijn waar het kind zich als vanzelfsprekend naar voegt. Afwisseling tussen rust, uitdaging en verzorging, in een veilige en schone ruimte waar het kind naar hartenlust kan spelen en ontdekken komen tegemoet aan de basisbehoeften van een kind.

Het dagritme is evenwichtig opgebouwd en biedt naast georganiseerde groepsactiviteiten ruimte voor vrij spel en eigen keuze. Kinderen worden gestimuleerd om deel te nemen aan georganiseerde activiteiten, maar niet gedwongen. Buiten spelen is vast onderdeel van de dagindeling en wordt alleen overgeslagen als het weer het niet toelaat.

Het begin en het einde van de dag zijn periodes waarin kinderen en ouders in- en uitlopen. Alles staat in het teken van contact maken en uitwisselen. Ouders zijn welkom om even te blijven en samen met hun kind te spelen. Er is aandacht voor begroeten en afscheid nemen en voor contact met ouders.

2.5.1 Eten en drinken

Eten en drinken gebeurt in de kring, aan tafel of lekker buiten. Dit zijn pedagogisch rijke momenten. Behalve dat kinderen hier met een gezonde snack of maaltijd weer kunnen opladen, biedt het samen eten veel mogelijkheden om te helpen, om te oefenen met wachten op je beurt en kiezen wat je wilt eten of drinken. Eten zien wij als een sociale en vooral een plezierige bezigheid. Indien mogelijk bieden we de maaltijd aan in kleine groepen aan verschillende tafels. Enkele kinderen kunnen zelfstandig met een klein groepje eten aan een aparte tafel. Dit zorgt voor meer gesprekken tussen kinderen onderling wat de taalontwikkeling en groepsgevoel versterkt.

Tijdens eet- en drinkmomenten wordt een kind nooit gedwongen te eten, wel gestimuleerd en geprezen als het gelukt is de (hele) boterham op te eten. Indien er zorgen zijn over het eet- en drinkgedrag van een kind, dan wordt dit met de ouders besproken.

2.5.2 Excursie/ Uitstapjes

Vanuit ons strategische doel 'Het kindcentrum als hart van de gemeenschap' trekken wij met de kinderen graag de buurt in. De echte wereld leren kennen betekent ook de echte wereld ingaan. Even op bezoek bij de bakker of op onderzoek uit naar de verschillende huizen en dieren in de wijk. Voor het veilig laten verlopen van de uitstapjes zijn afspraken gemaakt. Deze staan beschreven in het protocol uitstapje.

2.5.3 Vieringen en rituelen

Soms wordt het dagritme onderbroken voor een klein of groot feest, bijvoorbeeld een verjaardag of een seizoensfeest (Sinterklaas, zomer etc.). Bij feesten horen eigen rituelen. Feestelijke rituelen versterken het gevoel van verbondenheid tussen de kinderen, de

pedagogisch professionals en de ouders. In iedere cultuur wordt door vieringen en feesten uiting gegeven aan belangrijke waarden.

2.6 Activiteiten buiten de stamgroep en stamgroepruimte

Vanuit de veiligheid van de stamgroep wordt het kind de mogelijkheid en de vrijheid geboden om de omgeving te verkennen. Door de ruimtes op bepaalde momenten van de dag open te stellen, kan het kind zelf op onderzoek uitgaan, andere plaatsen ontdekken en andere kinderen ontmoeten. Deze vrijheid draagt bij aan een gezonde drang van elk kind naar het onderzoeken en ontdekken van de wereld om hem heen. Naast de activiteiten die we doen op de eigen groep, bieden we ook activiteiten aan buiten de stamgroep. Hoe wij invulling geven aan de *activiteiten buiten de stamgroep* beschrijven wij in ons werkplan.

3.VOLGEN VAN WELBEVINDEN EN ONTWIKKELING

Ieder kind is uniek. Wij volgen en stimuleren de ontwikkeling van kinderen zonder hen te vergelijken met andere kinderen of gemiddelden. Daarnaast werken we aan een omgeving waarin ieder kind zijn/haar eigen ontwikkelpad kan volgen, door meer dan alleen een goede samenwerking tussen opvang en onderwijs. Dat begint bij de basis; het bieden van emotionele veiligheid.

3.1 Mentor

Elk kind krijgt bij plaatsing of overplaatsing een vaste pedagogisch professional, een mentor, toegewezen. De naam van de mentor wordt genoemd in het intakegesprek en wordt via het ouderportaal Konnect met ouders gecommuniceerd. De mentor is de vaste contactpersoon voor de ouders.

De mentor is verantwoordelijk dat alle informatie over een kind in het digitaal kinddossier (Konnect) te vinden is. Ook zorgt de mentor ervoor dat de ontwikkeling in het kindvolgsysteem in Konnect actueel is en dat er jaarlijks een oudergesprek wordt aangeboden aan de ouders. Wanneer een kind overgaat naar een andere locatie of naar de BSO, begeleidt de mentor de ouders en kind naar de nieuwe locatie door een schriftelijke en/of mondelinge overdracht.

3.2 Observeren

Het handelingsgericht observeren, registreren en evalueren van de ontwikkeling van kinderen is onderdeel van onze dagelijkse werkzaamheden. Pedagogisch professionals observeren wat kinderen al kennen en kunnen en onderzoeken naar waar het kind interesse in heeft. Met als doel om middels (spel)activiteiten de ontwikkeling van het kind te stimuleren en te zorgen voor een positief welbevinden.

Tijdens de wenperiode ligt de focus op het welbevinden van het kind. Zodra het kind zich veilig voelt wordt de brede ontwikkeling van het kind geobserveerd (en gestimuleerd). Wij kijken naar de ontwikkelgebieden welbevinden, spraak- taal, rekenvaardigheid, motoriek, spel, interactie en zelfstandigheid. Deze observaties gebruiken wij tijdens de planning van het nieuwe thema, waarbij er groepsdoelen worden geformuleerd.

3.2.1 VE-registratie

Voor kinderen met een VVE-indicatie wordt ieder thema een VE-registratie aangemaakt. In deze registratie beschrijft de mentor het individuele doel waaraan gewerkt wordt, hoe zij hieraan gaan werken en een globale registratie van het verloop van de ontwikkeling tijdens het thema. Het doel wordt met ouders gedeeld en ouders worden door de mentor geadviseerd op welke wijze zij thuis de ontwikkeling eveneens kunnen stimuleren. Indien het doel tijdens een thema behaald wordt, wordt er een nieuw doel gekozen. Deze wordt in dezelfde registratie of in een nieuwe registratie beschreven.

3.3 Doorgaande leerlijn

Wanneer een kind bijna vier jaar is vullen we het overdrachtsformulier "Ik ga naar de basisschool" in. Dit formulier wordt door alle locaties (0-4 jaar) van SCIO gebruikt en sluit aan op de vragen die scholen hebben. Het formulier wordt met de ouders besproken en mits

zij geen bezwaren hebben sturen we deze digitaal naar een vast contactpersoon van de basisschool die ouders gekozen hebben voor hun kind. Indien het kind naar de BSO gaat van SCIO groep zijn de ontwikkelgegevens inzichtelijk voor de nieuwe pedagogisch professionals van de betreffende BSO-groep. Wanneer ouders en wij vinden dat een mondeling toelichting nodig is voor de school en of BSO, dan kan het gesprek plaatsvinden waarbij de ouders, pedagogisch professionals en school aansluiten.

Voor kinderen met een VVE-indicatie en kinderen met een ondersteuningsvraag is het een gemeentelijke verplichting dat er een warme overdracht plaatsvindt. Dit is naast het overdrachtsformulier een (telefoon)gesprek waarin de meest belangrijke zaken worden overgedragen. Binnen de integrale kindcentra vindt er een overdrachtsgesprek plaats met de mentor, nieuwe leerkracht en ouders. Op locaties waar wij werken met de werkwijze Samen van start sluit ook de ouderbegeleider bij dit gesprek aan.

3.4 IKC vorming

Wij hebben tot doel om opvang, onderwijs en buitenschoolse activiteiten flexibel in te richten en af te stemmen op de behoeften van de kinderen. Met intensieve samenwerking en integratie van het gezamenlijk aanbod willen wij alle kinderen een doorgaande leerlijn bieden. Die doorgaande leerlijn is meer dan een overdracht. Het gaat over het afstemmen van de visie op de ontwikkeling van kinderen en de bijpassende werkwijze, materialen en regels. Het inclusief werken waarbij de diverse expertisen rond het kind elkaar vinden nabij het kind; in het kindcentrum. Dat is voor ons het kind centraal zetten. Dat is voor ons het kindcentrum als hart in de wijk positioneren en het lef hebben om buiten de gebaande paden te gaan.

In het pedagogisch werkplan van de locatie staat beschreven wat de stand van zaken is rond de IKC vorming van de locatie.

3.4.1 Samen van start

Binnen gemeente Hoorn hebben wij samen met onderwijs, welzijnswerk en de bibliotheek de werkwijze [Samen van Start](#) geïnitieerd. Samen van Start is een integrale aanpak voor peuters en kleuters binnen scholen. Onder begeleiding van een interdisciplinair team (pedagogisch professionals, leerkrachten en ouderbegeleider) en met een integraal pedagogisch-didactisch aanbod is het doel kinderen met (risico op) een onderwijsachterstand een zo goed mogelijke start te geven op de basisschool. Het peuter- en kleuterdomen wordt sterker aan elkaar verbonden waardoor een doorgaande ontwikkellijn ontstaat van voor- naar vroegschool (van 2 tot 6 jaar) met de focus op taalontwikkeling.

Wij werken middels deze werkwijze op de locaties Al Amana, Kindcentrum 't Fluitschip, Kindcentrum Ichtus, Kindcentrum Klimop, Kindcentrum Rank, Kindcentrum Universum en Kindcentrum Wereldwijzer.

4. OUDERBETROKKENHEID

'It takes a village to raise a child' en de pedagogisch professionals van de locatie zijn graag onderdeel van die gemeenschap. Samen met ouders willen wij een optimale ontwikkelomgeving creëren waarin kinderen veilig kunnen onderzoeken, vaardigheden ontwikkelen en leren over de normen en waarden van de samenleving. Om dit tot stand te brengen, gaan wij met ouders en opvoeders een pedagogisch partnerschap aan. We informeren, raadplegen en overleggen met ouders. Hierbij gebruiken wij het ouderportaal, Konnect, het dagelijks contact tijdens de overdracht en de (formele) gesprekken.

Wij betrekken ouders op verschillende manieren. Kinderen voelen zich sneller veilig als hun ouders zich ook bij ons op hun gemak voelen. In het werkplan van de locatie staat beschreven op welke manier wij ouders uitnodigen en betrekken bij het leven van hun kind op de dagopvang.

4.1 Overdracht naar ouders

Dagelijks krijgen ouders een mondelinge overdracht. Pedagogisch professional nemen hier de tijd voor en hebben hierin een actieve rol. Wanneer de kinderen opgehaald worden geeft de pedagogisch professional een mondelinge overdracht aan de ouder(s) en deelt eventuele bijzonderheden. Verder gebruiken we de ouderapp 'Konnect' om ouders via berichten en foto's op de hoogte te stellen van hoe het met hun kind is gegaan die dag.

4.2 Oudergesprekken

Gesprekken tussen ouders en de mentor zijn vaste momenten om met elkaar te bespreken hoe het met het kind gaat en hoe we samen verder gaan met de pedagogische aanpak. Jaarlijks nodigt de mentor, ouders uit voor een gesprek. Tevens vindt er een gesprek plaats bij aanvang van de opvang (intakegesprek), na de weneperiode (wenevaluatiegesprek) en bij afscheid (overdrachtsgesprek of afscheidsgesprek). Daarnaast is het mogelijk dat op behoefte van ouders of pedagogisch professional(s) een gesprek plaats vindt om bijvoorbeeld de zorg te bespreken. Meer informatie hierover staat beschreven in het beleid oudergesprekken.

Als er zorgen zijn over een kind dan is een gesprek niet vrijblijvend en kunnen we vaker dan één keer per jaar een gesprek plannen met de ouders.

4.2.1 Ouders en voorschoolse educatie

Voor ouders van een kind met een VVE-indicatie is er tweemaal per jaar een formeel oudergesprek waarin de voortgang van de ontwikkeling van het kind met ouders wordt besproken. Daarnaast worden ouders geadviseerd over de wijze waarop zij thuis met de ontwikkeling van hun zoon/dochter aan de slag kunnen gaan. Per thema wordt het ontwikkeldoel van de VE-registratie met ouders gedeeld.

4.3 Oudercommissie

Wij geven ouders inspraak en betrekken hen bij onze organisatie. We streven ernaar om voor elke locatie een oudercommissie aan te stellen, wij werven actief ouders voor de oudercommissie. Daarnaast hebben wij als organisatie een centrale ouderraad voor advies.

De oudercommissie is verbonden aan één of meerdere (kleine) locaties en houdt zich bezig met de belangen van ouders en verzorgers van deze locatie(s). De oudercommissie adviseert en heeft inbreng op uitvoeringsniveau en voert overleg met teamcoördinator/pedagogisch professionals en tenminste één keer per jaar met de manager kinderopvang. Daarnaast heeft de oudercommissie een ondersteunende rol bij bijvoorbeeld evenementen en ouderavonden.

Indien de locatie geen oudercommissie heeft, worden ouders uitgenodigd voor de centrale ouderraad vergadering.

4.4 Ouderraad

De centrale ouderraad houdt zich bezig met de gehele organisatie en de belangen van alle ouders en verzorgers die gebruik maken van de kinderopvang. Deze ouderraad adviseert en heeft inbreng op het beleidsniveau en overlegt met de bestuurder.

Wilt u meer weten over de oudercommissie of ouderraad? Neem dan contact op met de betreffende locatie.

5. ONDERSTEUNING EN ZORG

De kwaliteit van de interactie met de pedagogisch professionals is van groot belang voor de kwaliteit van de kans waarbinnen kinderen hun talenten kunnen ontwikkelen. Om deze kwaliteit te vergroten zetten wij pedagogisch coaches en beleidsmedewerkers in. Zoals we beschrijven in onze derde verhaallijn, moedigen onder andere de pedagogisch coaches en beleidsmedewerkers onze (pedagogisch) professionals aan om hun eigen talenten en kennis voortdurend te blijven ontwikkelen.

5.1 Pedagogisch coach

Pedagogisch coaches werken samen met de pedagogisch professionals aan het vergroten van de (pedagogische en educatieve) kwaliteit op de groep. Jaarlijks ontvangt iedere pedagogische professional een vorm van coaching. Dit kan door middel van video interactie begeleiding, modellen en het adviseren van professionals. Hiermee stimuleren zij de ontwikkeling van de pedagogisch professionals in onder andere de interactie vaardigheden en daarmee in de pedagogische en educatieve kwaliteit van de kinderopvang. Daarnaast vullen de pedagogisch coaches de pedagogische monitor in. Met behulp van deze uitkomsten wordt het jaardoel van de locatie bepaald en gaat het team aan de slag met het vergroten van de pedagogische en educatieve kwaliteit van de kinderopvang.

5.2 Pedagogisch beleidsmedewerkers

Samen met de pedagogisch coaches werken de pedagogisch beleidsmedewerkers aan het vergroten van de pedagogische en educatieve kwaliteit van de kinderopvang. De beleidsmedewerkers adviseren gevraagd en ongevraagd de managers kinderopvangen en de directeurs van de IKC's, werken aan het (pedagogisch) beleid, hebben overleggen met interne en externe betrokkenen, monitoren de kwaliteit, ontwerpen (nieuwe) trainingen en voeren deze uit. Daarnaast werken zij aan (innovatieve) projecten zoals de IKC-vorming of de verlengde schooldag en het implementeren van nieuwe (wetenschappelijke) inzichten met als doel de pedagogische en educatieve kwaliteit van de kinderopvang te vergroten.

5.3 Uren inzet

Wettelijk is vastgelegd hoeveel uren er beschikbaar moeten zijn voor de beleidsmedewerkers en de pedagogisch coaches. Dit wordt ieder jaar op 1 januari berekend voor het kalenderjaar. Dit geldt voor de inzet van de pedagogisch coach en pedagogisch beleidsmedewerker vanuit wet IKK alsmede voor het besluit basisvoorwaarden voorschoolse educatie. Binnen SCIO zetten wij de pedagogisch coaches, ouderbegeleiders en beleidsmedewerkers in voor de kwaliteitsvergroting van de voorschoolse educatie. De uitwerking van de inzet en de omvang wordt gedaan in coachingsplan van het betreffende jaar.

5.4 Zorg en opvoedondersteuning

Wanneer we zorgen hebben over het gedrag of de ontwikkeling van een kind en/of de opvoedsituatie bespreken we dit allereerst met de ouders. Opvoeden is maatwerk, opvoeders hebben elkaar nodig om te zoeken naar de juiste aanpak. Bij zorgelijke ontwikkeling rondom een kind volgen we de stappen uit de ondersteunings- en zorgroute. De ouders worden bij alle stappen geïnformeerd door de mentor.

Pedagogisch coaches kunnen worden gevraagd om te komen observeren bij ondersteuningsvragen. Indien nodig kan, met toestemming van de ouders, advies ingeroepen worden van een externe deskundige. We werken samen met de jeugdwerkers van de gemeenten Hoorn, Koggenland en Abbekerk. De jeugdwerkers kijken mee op de groep en adviseren ouders en pedagogisch professionals in de aanpak rond de zorgvraag.

Op het moment dat er meer nodig is dan wat we op de locatie kunnen bieden gaan we met ouders in gesprek. De mogelijkheden en vervolgstappen worden in dit overleg besproken. De mentor en de zorgcoördinator en/of de betrokken pedagogisch coach of de manager is hierbij aanwezig. Het kan zijn dat de jeugdwerker van een externe organisatie, die al betrokken zijn bij het gezin, ook uitgenodigd worden.

Het opvangen van kinderen met een extra hulpvraag op onze locatie heeft in veel gevallen voor iedereen een meerwaarde; voor het kind zelf door de stimulerende werking die van de aanwezigheid van andere kinderen uitgaat. Ook voor de andere kinderen is het waardevol en leerzaam om in een 'inclusieve oefenmaatschappij' op te groeien. De dagelijkse omgang met kinderen met beperkingen wijkt niet af van de aanpak van de andere kinderen op de groep vanuit de gedachte dat elk kind uniek is. Vanuit onze maatschappelijke visie streven wij inclusiviteit na.

5.5 Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling

Wij zijn wettelijk verplicht om bij een vermoeden van een zorgelijke opvoedsituatie en/of huiselijk geweld te onderzoeken of er melding gedaan moet worden bij het Algemeen Meldpunt Veilig Thuis. Wanneer wij het vermoeden hebben dat een kind zich in een situatie bevindt die onveilig is en schadelijk voor de ontwikkeling, gaan we in gesprek met ouders om onze zorg te delen. Als we onvoldoende kunnen inschatten of er voor het kind voldoende bescherming en hulp is, dan doen wij een melding bij Veilig Thuis met het verzoek om hier onderzoek naar te doen. Zij hebben de deskundigheid en mogelijkheid om een inschatting te maken van de ernst. Wij volgen hierin het landelijke 5 stappenplan voor de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.

Een melding bij Veilig Thuis gebeurt bij SCIO alleen door de beleidsmedewerker(s). Ouders worden altijd op de hoogte gebracht, tenzij daardoor kind of pedagogisch professional in een gevaarlijke situatie belanden.

6. LEREN & ONTWIKKELEN

Zoals wij beschrijven in onze derde verhaallijn willen wij een aantrekkelijke werkgever en opleider zijn. We hebben hoge verwachtingen van onze professionals en bieden hen volop kansen om zich te ontwikkelen. We verbinden ons actief met relevante opleidingsinstellingen en ontwikkelen samen met hen een eigen aanbod dat we aanbieden in de SCIO Academie.

Onze professionals zijn onbetaalbaar. Elke dag opnieuw investeren zij professioneel, liefdevol en met humor in 'onze' kinderen en hun leefwereld. Wij investeren in onze professionals en moedigen ze aan ook hun eigen talenten en kennis voortdurend te blijven ontwikkelen. Zo halen zij steeds opnieuw het beste naar boven in zichzelf, elkaar en daarmee in de kinderen.

6.1 Opleidingen

Wij willen de ontwikkeling van de professionals stimuleren en faciliteren door het aanbieden van scholing. Voor de pedagogisch professionals van de peutergroepen bieden wij onder andere de volgende scholing aan:

Basistraining Startblokken van Basisontwikkeling. Op alle kinderdagverblijf- en peutergroepen werken wij volgens deze methode. Nieuwe professionals worden ingeschreven voor de basistraining en alle professionals die gecertificeerd zijn worden jaarlijks middels de hercertificering bijgeschoold in het werken volgens deze methodiek. Een professional in opleiding mag naast een gecertificeerde professional werken mits zij binnen 3 maanden start en binnen twee jaar de opleiding afrondt. In het werkplan van de locatie staat beschreven welke vaste professionals er op de groep werken en hoe wij voldoen aan de opleidingseisen voor het werken in de voor- en vroegschoolse educatie. Het opleidingsplan voor de VVE-locaties is opgenomen in het coachingsplan.

Alle pedagogisch professionals worden jaarlijks geschoold in het werken met de meldcode en worden geschoold in bedrijfshulpverlening (BHV). Daarnaast scholen wij alle pedagogisch professionals voor de taaleis 3F mondelinge taalvaardigheid en lezen.

Buiten bovenstaande opleidingen en trainingen bieden wij diverse trainingen en opleiding binnen onze SCIO Academie aan. Het volledige overzicht is te vinden in het opleidingsplan van de organisatie.

6.2 Begeleiden van stagiaires en BBL'ers

Binnen de SCIO bieden wij stageplaatsen aan voor studenten van het VMBO, MBO en HBO. We werken met de volgende visie:

Iedereen heeft talent.
Een kans moet je krijgen
Die geven wij.

Dit uitgangspunt nemen wij ook mee in de opleidingsvisie. We willen de studenten de kans bieden om een zo goed mogelijke pedagogisch professional te worden.

We bieden stageplaatsen aan diverse studenten. Afhankelijk van welke studie(jaar) de stagiair zich bevindt worden passende taken aan de stagiair toebedeeld. Dit staat beschreven in het document [Praktijkbegeleiding Kinderopvang](#). Tevens beschrijven wij op welke wijze en frequentie de stagiair begeleidingsgesprekken voert met de stagebegeleider.

6.3 Vrijwilligers

Op enkele locaties werken wij met vrijwilligers. Door te werken met vrijwilligers proberen we de kwaliteit van de opvang te verbeteren. Doordat de vrijwilliger(s) de pedagogisch professionals ondersteunen op de groep, hebben de pedagogisch professionals extra tijd om de ontwikkeling van de kinderen te stimuleren. Maar ook de vrijwilligers kunnen de kinderen extra aandacht geven, door bijvoorbeeld een spelletje met ze te doen. Een vrijwilliger staat altijd boventallig en staat daarom nooit alleen op en groep of gaat er nooit alleen op uit met een groepje kinderen.

Om de kwaliteit van de opvang te waarborgen stellen wij als organisatie ook eisen aan de vrijwilliger. Denk hierbij aan de koppeling in het personenregister kinderopvang, met een recente en goedgekeurde VOG. De uitgebreide omschrijving van de taken en verantwoordelijkheden van de vrijwilliger is te vinden in het vrijwilligersbeleid.

In het pedagogisch werkplan staat specifiek beschreven hoe en wanneer de vrijwilliger wordt ingezet op de locatie.

7. ORGANISATORISCH

7.1 Voedingsbeleid

SCIO kiest bewust voor gezonde voeding, waarbij de door deskundigen aangemerkte 'ongezonde' voeding alleen als uitzondering wordt aangeboden. Deze basis biedt alle ouders de ruimte om zelf hun keuze te maken over hoe zij thuis hun kind hierin groot willen brengen.

7.1.1 Allergieën en diëten

We houden rekening met kinderen die vanwege een allergie, religieuze redenen of om andere redenen bepaalde voeding niet mogen eten. Het kan zijn dat wij ouders vragen om deze voeding zelf voor hun kind mee te nemen, als deze niet in ons eigen voedingsaanbod zit.

7.1.2 Traktaties

Ouders worden verzocht te kiezen voor de gezondere traktaties en vooral om de traktatie klein te houden. Te grote hoeveelheden zullen terug worden gegeven of worden in het mandje van het kind bewaard zodat ouders zelf een keuze kunnen maken of zij het wel of niet geven aan hun kind. Daarnaast vragen wij vanuit duurzaamheidsoverwegingen ouders geen traktaties met uitdeelcadeautjes mee te geven.

7.2 Gebruik (digitale) media

Het gebruiken en inzetten van de digitale technologie wordt in een rap tempo ontwikkeld en vernieuwd. Kinderen komen van jongs af aan in aanraking met de digitale media en zijn hier nieuwsgierig naar. Ook op de peutergroep zien zij de professionals de registratie uitvoeren op de iPad of tablet. De pedagogisch professionals hebben hierin een voorbeeldrol en gebruiken met mate de iPad/Tablet terwijl zij werkzaam zijn op de groep. Indien zij hier toch gebruik van maken dan betrekken zij de kinderen bij de werkzaamheden door bijvoorbeeld een foto te laten zien die gestuurd wordt naar de ouders of vragen zij wat het kind wil vertellen aan de ouders. Daarnaast kan de tablet gebruikt worden ter ondersteuning van een activiteit. Het gebruiken van de digitale media is nooit een activiteit op zichzelf. Bijvoorbeeld bij een gesprekactiviteit over fietsen kan er op de tablet een kort fragment of beeld getoond worden van een fiets om vervolgens hierover het gesprek verder voort te zetten.

Verder hanteren wij de vijf uitgangspunten van de [MediaDiamant van MediaWijsheid](#) waarbij plezier, veiligheid, samen, inhoud en balans de belangrijkste uitgangspunten zijn.

7.3 Ziektebeleid

Als een kind ziek is of koorts heeft, voelt het zich op de peutergroep minder prettig. Het is belangrijk om de pedagogisch professionals op de hoogte brengen, zodat wij het kind extra in de gaten kunnen houden.

Kinderen met koorts (38 graden of meer) kunnen niet naar de peutergroep. Wij kunnen niet de volledige zorg bieden die een ziek kind nodig heeft.

Als we merken dat een kind zich niet lekker voelt, dan nemen we contact met de ouders/verzorgers op om te overleggen wat het beste is voor het kind. Dat kan telefonisch of

via een berichtje in het ouderportaal. Dat wil niet zeggen dat een kind direct opgehaald moet worden. We kijken vooral naar de algehele gesteldheid van het kind en gebruiken niet alleen de koorts als indicatie. We gaan met de ouders/verzorgers in overleg om de beste zorg af te stemmen.

7.3.1 Gebruik van paracetamol

Indien het kind 's ochtends paracetamol heeft gehad, kan het zijn dat de koortsverschijnselen zichtbaar worden op het moment dat de paracetamol uitgewerkt is. Om hier scherp op te zijn moeten wij van het toedienen van de paracetamol op de hoogte zijn. Dit kan via de overdracht in de ochtend of via een bericht in het ouderportaal.

Wij hanteren de afspraak dat wij zelf geen paracetamol/zetpil toedienen omdat wij niet weten welke ziekteverschijnselen we hiermee onderdrukken. Onze professionals hebben geen medische achtergrond en kunnen geen verantwoording dragen voor een verkeerde keuze die gemaakt wordt.

Uitzondering hiervoor is het toedienen van medicatie op doktersvoorschrift. Hierbij wordt het overeenkomst gebruik geneesmiddelen ingevuld door ouders en wordt het protocol geneesmiddelenverstrekking en medisch handelen gevolgd.

7.3.2 Infectieziekte

We volgen altijd de richtlijnen van het RIVM en vragen de GGD om advies over de specifieke situatie (omvang uitbraak, leeftijd van de kinderen, de specifieke infectieziekte). Indien er sprake is van een besmettelijke ziekte bij een kind en wij zijn hiervan op de hoogte, dan informeren wij andere ouders dat er een infectieziekte heerst op de locatie/ groep.

7.4 Drie-uursregeling

Wij werken volgen de wettelijke beroepskracht-kindratio (BKR). De BKR bepaalt aan de hand van het aantal en de leeftijd van de kinderen hoeveel pedagogisch professionals aanwezig moeten zijn. Onze professionals werken met vooraf vastgestelde diensten. De opzet van de vaste roosters staan beschreven in het werkplan van de locatie.

Gedurende een dag van minimaal 10 uur of langer mag wettelijk gezien maximaal 3 uur worden afgeweken van de BKR. Dit is voor de peutergroepen niet van toepassing, waardoor wij op de peutergroep niet afwijken van de BKR.

7.5 Ruilen van dagen en extra opvang

Ouders ontvangen jaarlijks de meest actuele afspraken omtrent extra opvang en ruildagen. Het document "regels rond ruilen en extra opvang" is ook terug te vinden in Konnect. Op de peutergroepen zijn deze regels niet van toepassing. Er kunnen geen extra of ruildagen worden aangevraagd bij de peutergroepen.

7.6 Ontevreden of een klacht

De organisatie streeft naar een hoge graad van kwaliteit van haar pedagogisch handelen en dienstverlening en daarmee naar tevredenheid van haar klanten/gebruikers. Toch kan het

voorkomen dat ouders niet tevreden zijn. Van belang is dat dit kan worden geuit tegenover degene die het aangaat of over wie wordt geklaagd en dat die in staat is dit weg te nemen.

Wij hebben een interne klachtenprocedure. Daarnaast is onze organisatie ook aangesloten bij de landelijke geschillencommissie.

Alle informatie en mogelijkheid tot melden is te vinden via onze website:

www.kinderopvangwestfriesland.nl.